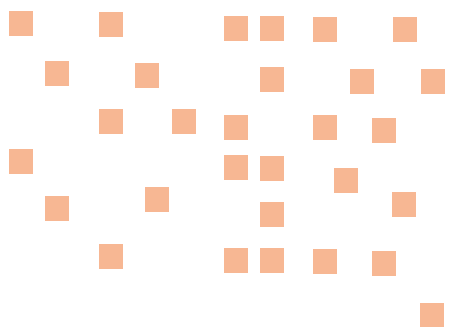

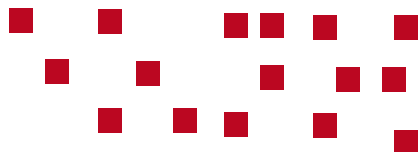
TUNEZJA

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

**Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej.**

**DPU-WIKP-424/97/2024
16.02.2024**

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Tunezji

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

Ludność: 11,9 mln

Skład etniczny: Arabowie – ok. 98%, Europejczycy – ok. 1%, Żydzi i inni 1%.

Skład religijny: muzułmanie (sunnici) 99%, inni <1% (chrześcijanie, żydzi, muzułmanie szyici, bahaici).^[1]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

25 lipca 2022 r. została przyjęta w głosowaniu referendalnym nowa konstytucja, która określa Tunezję jako państwo o ustroju republikańskim.^[2]

Jest jedyną demokracją, która powstała w wyniku arabskiej wiosny z 2011 r., jednak w ostatnich latach przeżywa polityczne zawirowania. Po obaleniu w 2011 r. trwającej 24 lata dyktatury Zina al-Abidina Ben Alego, i pierwszych demokratycznych wyborach (w październiku 2011 r.) władzę w Tunezji objęła islamska partia **an-Nahda** (Odrodzenie). Zmiany te nie przyniosły jednak poprawy sytuacji gospodarczej, zaś kolejne lata paraliżu politycznego, korupcji, podupadających usług państwowych oraz rosnącego bezrobocia zniechęciły Tunezyjczyków do panującego systemu politycznego. Na tunezyjskiej scenie politycznej po kolejnych wyborach (wcześniejszych, z 2014 r. oraz z 2019 r.) postępowała fragmentaryzacja (zwycięska w tych ostatnich an-Nahda zdobyła zaledwie niecałe 20% głosów, a w parlamencie znalazło się kilkadziesiąt ugrupowań.^[3] Kryzys gospodarczy nasilony przez pandemię koronawirusa oraz związane z nią restrykcje pogłębiły dodatkowo niezadowolenie społeczne.^{[4][5]}

W reakcji na coraz szersze protesty prezydent Kajs Said zdymisjonował w lipcu 2021 r. rząd premiera Hiszama Meszisziego i zawiesił parlament. W kolejnych miesiącach ogłosił, że będzie rządził na mocy dekretów i opublikował „polityczną mapę drogową” zakładającą m.in. przeprowadzenie referendum konstytucyjnego.

¹ CIA, The World Factbook, Tunisia, 21.02.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

² Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Informator ekonomiczny MSZ, 28.11.2023, <https://www.gov.pl/web/tunezja/informator-ekonomiczny>

³ Jeune Afrique, Législatives en Tunisie: les résultats officiels confirment le morcellement du Parlement, 10.10.2019, <https://www.jeuneafrique.com/840973/politique/legislatives-en-tunisie-les-resultats-officiels-confirment-le-morcellement-du-parlement/>

⁴ European Forum for Democracy and Solidarity, Tunisia, wrzesień 2023, <https://www.europeanforum.net/countries/tunisia>

⁵ Dziennik. Gazeta Prawna, Tunezja: Prezydent zdymisjonował rząd i zawiesił parlament, 26.07.2021, <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/swiat/artykuly/8215346,tunezja-dymisja-rzadu-zawieszenie-parlamentu.html>

Zmiany uwzględniały usunięcie wprowadzonego w wyniku arabskiej wiosny hybrydowego systemu parlamentarno-prezydenckiego na rzecz systemu prezydenckiego podobnego do tego, który obowiązywał przed rewolucją w 2011 r. Przeciwnicy prezydenta oskarżyli go o zamach stanu.^{[6][7]}

W lipcu 2022 r. przeprowadzone zostało w Tunezji referendum konstytucyjne. Nowa konstytucja, dająca prezydentowi całą władzę wykonawczą, a także znaczną kontrolę nad sądownictwem, została zaaprobowana w referendum, w którym wzięło udział zaledwie około 30% uprawnionych.^[8]

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Kraj podzielony jest na 24 prowincje (wilajaty): Badża (Bajah), Ben Arus (Bin 'Arus), Bizerta (Banzart), Kabis (Qabis), Kafsa (Qafsah), Dżunduba (Jundubah), al-Kajrawan (Al Qayrawan), al-Kasrajn (Al-Qasrayn), Kibili (Qibili), al-Kaf (Al-Kaf), Arjana (Aryanah), al-Mahdija (Al-Mahdiyah), Manuba (Manubah), Madanin, Monastir (Al-Munastir), Nabal, Safakis, Sidi Bu Zajd (Sidi Bu Zayd), Siljana (Silyanah), Susa (Susah), Tatawin, Tauzar (Tawzar), Tunis, Zaghwan.^[9]

⁶ Dziennik. Gazeta Prawna, Tunezja: Prezydent zdymisjonował rząd i zawiesił parlament, 26.07.2021, <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/swiat/artykuly/8215346,tunezja-dymisja-rzadu-zawieszenie-parlamentu.html>

⁷ Dziennik. Gazeta Prawna, Prezydent Tunezji bez poparcia, 19.12.2022, <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/swiat/artykuly/8613111,tunezja-wybory-prezydent-kajs-suajjid.html>

⁸ Rzeczpospolita, Tunezja. Nowy rodzaj dyktatury, 16.12.2022, <https://www.rp.pl/polityka/art37619311-tunezja-nowy-rodzaj-dyktatury>

⁹ CIA, The World Factbook, Tunisia, 05.02.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

Mapa. Podział administracyjny Tunezji.^[10]

¹⁰ Wikimedia, Tunisia, administrative divisions, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tunisia_administrative_divisions_-_de_-_colored.svg

STRUKTURA WŁADZY

Głowa państwa. Głową państwa jest prezydent wybierany na 5-letnią kadencję w wyborach powszechnych. Funkcję tę sprawuje konserwatywny profesor prawa Kais Said, który został wybrany na to stanowisko 13 października 2019 r. Jego poprzednik, Bedži Kaid as-Sabsi (który pełnił funkcję od 31 grudnia 2014 r.) zmarł, nie ukończywszy kadencji. Kolejne wybory prezydenckie przewidziane są na 2024 r.^{[11][12]}

Rząd i premier. W sierpniu 2023 r. prezydent zdymisjonował Nadżlę Buden Ramdan (sprawującą urząd od października 2021 r. i będącą pierwszą kobietą na tym stanowisku w historii kraju), czego powodem miała być sytuacja gospodarcza, a zwłaszcza braki na rynku niektórych podstawowych towarów, np. subwencjonowanego chleba. Jej następcą został Ahmad Haszani (Hachani), wcześniej wysokiej rangi urzędnik Banku Centralnego, nieznany na scenie politycznej.^[13]

Parlament i wybory parlamentarne. Do „rewolucji jaśminowej” z 2011 r. w Tunezji był parlament dwuizbowy, następnie, przez ponad dekadę parlament składał się tylko z jednej izby – Zgromadzenia Przedstawicieli Ludu (deputowani wybierani w wyborach powszechnych na 5-letnią kadencję). Nowa konstytucja przywróciła drugą izbę, którą jest Krajowa Rada Regionów i Obwodów złożona z przedstawicieli regionów i obwodów.^{[14][15]}

Parlament wybrany w wyborach z października 2019 r. został zawieszony przez prezydenta Saida w lipcu 2021 r. Zgodnie z zapowiedziami prezydenta zorganizowane zostały nowe, wcześniejsze wybory, które odbyły się 17 grudnia 2022 r. Jeszcze we wrześniu prezydent ogłosił zmiany w prawie wyborczym, które ograniczały znaczenie partii politycznych w parlamencie, a głosujący mieli oddawać głos na poszczególne osoby, nie zaś partie.^[16] Wybory zbojkotowało ponad 90% tunezyjskich partii politycznych, a udział w niej wzięły jedynie ugrupowania wspierające Saida. Kampanii wyborczej prawie nie było, a opozycja – od lewicy po umiarkowanych islamistów – uznała je za farsę.^{[17][18]} W grudniowych wyborach odnotowano rekordową, najniższą frekwencję w jakichkolwiek wyborach we współczesnej historii świata – udział w nich wzięło niecałe 9% uprawnionych.^[19]

¹¹ The Guardian, Tunisia election: 'Robocop' Kais Saied wins presidential runoff, 14.10.2019, <https://www.theguardian.com/world/2019/oct/14/tunisia-election-exit-polls-point-to-landslide-win-for-robocop-kais-saied>

¹² CIA, The World Factbook, Tunisia, 05.02.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

¹³ TVN24, Premier Tunezji Najla Bouden zdymisjonowana. Jest następca, 02.08.2023, <https://tvn24.pl/swiat/tunezja-premier-najla-bouden-dymisja-kto-nowym-premierem-tunezji-st7274850>

¹⁴ Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Informator ekonomiczny MSZ, 28.1.2023, <https://www.gov.pl/web/tunezja/informator-ekonomiczny>

¹⁵ CIA, The World Factbook, Tunisia, 05.02.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

¹⁶ European Forum for Democracy and Solidarity, Upcoming Tunisian parliamentary elections boycotted by most of the opposition, 16.12.2022, <https://www.europeanforum.net/headlines/upcoming-tunisian-parliamentary-elections-boycotted-by-most-of-the-opposition>

¹⁷ Rzeczpospolita, Tunezja. Nowy rodzaj dyktatury, 16.12.2022, <https://www.rp.pl/polityka/art37619311-tunezja-nowy-rodzaj-dyktatury>

¹⁸ European Forum for Democracy and Solidarity, Extremely low voter turnout in Tunisian parliamentary elections shows political disillusionment among Tunisians, 22.12.2022, <https://www.europeanforum.net/headlines/extremely-low-voter-turnout-in-tunisian-parliamentary-elections-shows-political-disillusionment-among-tunisians>

¹⁹ Dziennik. Gazeta Prawna, Prezydent Tunezji bez poparcia, 19.12.2022, <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/swiat/artykuly/8613111,tunezja-wybory-prezydent-kajs-suajjid.html>

Kolejne wybory przewidziane są na koniec 2027 r.^[20]

SYSTEM PRAWNY

W Tunezji funkcjonuje mieszany system prawny, na który składają się elementy prawa cywilnego, opartego na francuskim kodeksie cywilnym (kodeks zobowiązań i umów, kodeks celny, kodeks sprawiedliwości wojskowej, kodeks postępowania cywilnego i handlowego, kodeks wyborczy itp.) oraz prawa islamskiego (szariatu).^{[21][22]}

KARA ŚMIERCI

Tunezyjskie prawo przewiduje karę śmierci. Może ona być orzekana za morderstwo z premedytacją, zabójstwo rodziców, zabójstwo, jeżeli towarzyszy mu inne przestępstwo zagrożone karą pozbawienia wolności oraz zabójstwo popełnione w celu ułatwienia popełnienia innego przestępstwa lub zapewnienia sobie bezkarności za to przestępstwo. Śmiercią są karane również: uprowadzenie, zajęcie mienia lub podpalenie, jeśli ich skutkiem jest śmierć, a także gwałt popełniony z użyciem przemocy, groźby lub przy użyciu broni, gwałt popełniony na dziecku poniżej 10. roku życia, podpalenie lub zniszczenie państwowego majątku, terroryzm, zdrada stanu oraz szpiegostwo.^[23]

W 2022 r. sądy tunezyjskie orzekły co najmniej 26 wyroków śmierci (rok wcześniej było ich 3, a w 2020 r. – 8). Amnesty International zalicza Tunezję do krajów, abolicjonistycznych w praktyce, jako że od 1991 r. nie przeprowadzono tam żadnej egzekucji.^{[24][25]}

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Tunezja nie jest obecnie zaangażowana w żaden konflikt zewnętrzny. Nie toczy się na jej terytorium również żaden konflikt wewnętrzny.^{[26][27]}

Niestabilne są jednak regiony przygraniczne z Libią, a także niektóre rejony na pograniczu z Algierią, zwłaszcza Dżebel asz-Szanabi, Dżebel Sallum, Dżebel Sammama i Dżebel Mghila w prowincji al-Kasrajn, gdzie dochodzi do sporadycznych potyczek między tunezyjskimi siłami bezpieczeństwa a różnymi ugrupowaniami

²⁰ CIA, The World Factbook, Tunisia, 05.02.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

²¹ LegiGlobe, Tunisie, 06.07.2016, <https://legiglobe.rf2d.org/tunisie/2016/07/06/>

²² CIA, The World Factbook, Tunisia, 05.02.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

²³ Cornell Law School, Death Penalty Database, Tunisian Republic (Tunisia), <https://deathpenaltyworldwide.org/database/#/results/country?id=81>

²⁴ Amnesty International, Death Sentences and Executions 2022, 24.05.2023, <https://www.ecoi.net/en/file/local/2091962/ACT5065482023ENGLISH.pdf>

²⁵ Amnesty International, Death Sentences and Executions 2021, 24.05.2022, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/5418/2022/en/>

²⁶ Crisis24.Garda, Tunisia Country Report, <https://crisis24.garda.com/insights-intelligence/intelligence/country-reports/tunisia>

²⁷ UK Foreign and Commonwealth Office, Tunisia, 08.11.2023, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/tunisia>

ekstremistycznymi (wszystkie te tereny są ogłoszone strefami operacji wojskowych).^[28]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Od 24 listopada 2015 r., gdy doszło do ataku samobójczego na policyjny autobus w Tunisie, w wyniku którego śmierć poniosło 12 funkcjonariuszy, w Tunezji trwa stan wyjątkowy. Był on wielokrotnie przedłużany i trwa nieprzerwanie. Decyzją z 30 grudnia 2023 r. prezydent Said przedłużył stan wyjątkowy o miesiąc,^[29] a pod koniec stycznia – przedłużył go do końca 2024 r.^[30]

WPŁYW KONFLIKTU NA SYTUACJĘ LUDNOŚCI CYWILNEJ

W Tunezji nie toczy się konflikt zbrojny. ACLED w odniesieniu do roku 2023 informuje o 9 ofiarach śmiertelnych (5 osób poniosło śmierć w związku z atakiem na synagogę na Dżerbie w maju, 3 – wskutek potyczki wojska z grupą zbrojną w górskich rejonach prowincji al-Kasrajn, a jedna – w wyniku potyczki miejscowych mieszkańców z grupą migrantów w Sfaksie).^[31] Do 9 lutego 2024 r. ACLED nie odnotował żadnych ofiar.^[32]

RODZAJE ZAGROZEŃ DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM

OFIARY DZIAŁAŃ WOJENNYCH

W Tunezji nie toczy się konflikt zbrojny. W niektórych górskich rejonach na pograniczu z Algierią dochodzi jednak do sporadycznych potyczek między tunezyjskimi siłami bezpieczeństwa a różnymi ugrupowaniami zbrojnymi. W odniesieniu do 2023 r. ACLED informuje o jednym takim incydencie, w al-Kasrajn. Zginęło w nim 3 członków lokalnej grupy zbrojnej, nie było w nich wśród cywili.^[33] W maju 2023 r. funkcjonariusz morskiej Straży Narodowej podczas dorocznej żydowskiej pielgrzymki otworzył ogień w pobliżu synagogi na Dżerbie, zabijając 2 żydowskich pielgrzymów oraz 2 policjantów (sam również został zabity przez służby bezpieczeństwa).^[34]

OFIARY DZIAŁAŃ PARTYZANCKICH

ACLED nie informuje o ofiarach tego typu działań.^[35]

²⁸ Crisis24.Garda, Tunisia Country Report, <https://crisis24.garda.com/insights-intelligence/intelligence/country-reports/tunisia>

²⁹ Reuters, Tunisia extends state of emergency by one month till Jan. 30, 2024, 30.12.2023, <https://www.reuters.com/world/africa/tunisia-extends-state-emergency-by-one-month-till-jan-30-2024-state-news-agency-2023-12-30/>

³⁰ Asharq Al-Awsat, Tunisia Extends State of Emergency until Dec. 31, 30.01.2024, <https://english.aawsat.com/arab-world/4823346-tunisia-extends-state-emergency-until-dec-31>

³¹ ACLED, Dashboard, Tunisia, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

³² ACLED, Dashboard, Tunisia, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

³³ ACLED, Dashboard, Tunisia, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

³⁴ ACLED, Dashboard, Tunisia, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

³⁵ ACLED, Dashboard, Tunisia, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

OFIARY DZIAŁAŃ ODWETOWYCH

ACLED nie informuje o ofiarach tego typu działań.^[36]

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU

W Tunezji nie toczy się konflikt zbrojny.

PRZEMOC WOBEC LUDNOŚCI CYWILNEJ NIEZWIĄZANA Z KONFLIKTEM

TERRORYZM

W Tunezji istnieje duże zagrożenie atakami terrorystycznymi. Ataki są wymierzone w przedstawicieli władz Tunezji i siły bezpieczeństwa oraz zagranicznych turystów i popularne miejsca turystyczne.^{[37][38]}

W kraju działa m.in. radykalna islamistyczna grupa Ansar asz-Szaria (AAS-T), uznana przez władze Tunezji za organizację terrorystyczną. Aresztowania, wycofanie poparcia dla ugrupowania ze strony jego sympatyków, ze względu na obawy przed represjami oraz fakt, że pewna liczba członków grupy walczy w Libii, Syrii i Iraku, znacznie osłabiły to ugrupowanie.^{[39][40]}

Na terytorium Tunezji przenika al-Kaida Islamskiego Maghrebu (AKIM), której centrum dowodzenia znajduje się w Algierii. Tunezyjski oddział AKIM nosi nazwę Ukba Ibn Nafi. Agresywna propaganda szerzona przez islamskich radykałów nie pozostaje bez echa wśród młodych Tunezyjczyków pozbawionych pracy i perspektyw. Jak szacuje tunezyjskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, około 2 tys. tunezyjskich obywateli brało udział w walkach w krajach regionu, szczególnie w sąsiedniej Libii, a także w Syrii i Iraku. Informatorzy z kręgów islamistycznych oceniają, że liczba ta jest w rzeczywistości znacznie wyższa.^[41]

Ostatnie incydenty terrorystyczne obejmują: atak przy użyciu noża na funkcjonariusza Straży Narodowej w dzielnicy Goulette w Tunisie 3 lipca 2023 r.; atak przy użyciu noża na funkcjonariuszy służb bezpieczeństwa pod synagogą w centrum Tunisu (24 czerwca 2022 r., dwóch funkcjonariuszy zostało rannych) oraz atak nożownika na pasażerów tramwaju w Tunisie (29 stycznia 2022 r., trzech rannych). Wcześniej, 26 listopada 2021 r., policja udaremniła atak nożownika przed Ministerstwem Spraw Wewnętrznych w centrum Tunisu. 6 września 2020 r. dwóch funkcjonariuszy Gwardii Narodowej w Susie (Sousse) zostało zaatakowanych przez trzech napastników uzbrojonych w noże. Jeden z nich został zabity. W dniu 6 marca 2020 r. w wyniku

³⁶ ACLED, Dashboard, Tunisia, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

³⁷ Crisis24.Garda, Tunisia Country Report, <https://crisis24.garda.com/insights-intelligence/intelligence/country-reports/tunisia>

³⁸ UK Foreign and Commonwealth Office, Tunisia, 08.11.2023, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/tunisia>

³⁹ Stanford, Center for International Security and Cooperation, Ansar al-Shariah (Tunisia), <https://cisac.fsi.stanford.edu/mappingmilitants/profiles/ansar-al-shariah-tunisia>

⁴⁰ Counter Extremism Project, Ansar al-Sharia in Tunisia (AST), <https://www.counterextremism.com/threat/ansar-al-sharia-tunisia-ast>

⁴¹ Carnegie Endowment for International Peace, The Insurgency in Tunisia's Western Borderlands, 28.06.2018, <https://carnegieendowment.org/2018/06/28/insurgency-in-tunisia-s-western-borderlands-pub-76712>

zamachu bombowego w pobliżu ambasady USA w Tunisie kilka osób zostało rannych. 27 czerwca 2019 r. miały miejsce dwa osobne ataki bombowe w centrum Tunisu. W dniu 29 października 2018 r. 15 pracowników ochrony i 5 cywilów zostało rannych w wyniku wybuchu na Avenue Habib Bourguiba w centrum Tunisu. Szczególnie krwawe były akcje terrorystów w 2015 r.: w czerwcu 38 turystów zginęło w zamachu terrorystycznym w nadmorskiej miejscowości Port El Kantawi, niedaleko Susy, a w marcu 22 osoby poniosły śmierć w zamachu terrorystycznym w muzeum Bardo w centrum Tunisu.^[42] Pogarszający się stan bezpieczeństwa w sąsiedniej Libii i Algierii przekłada się na destabilizację sytuacji bezpieczeństwa w przygranicznych regionach Tunezji. Istnieje duże zagrożenie atakiem terrorystycznym i porwaniem.^[43]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

Brak doniesień o tego typu incydentach.^{[44][45]}

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

W Tunezji w ostatnim okresie często dochodzi do demonstracji i protestów. Od początku 2023 r. ACLED informował o prawie 700 incydentach protestów (z czego prawie 1/3 miała miejsce w Tunisie). ACLED nie odnotowuje żadnych ofiar.^[46]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Prawo Tunezji zapewnia swobodę przemieszczania się, podróży zagranicznych, emigracji i repatriacji, a swoboda ta na ogół jest respektowana.

Zdarzają się jednak przypadki nakładania ograniczeń, na przykład w przypadku osób, wobec których toczy się postępowanie sądowe. Prawo wymaga, aby władze informowały osoby dotknięte ograniczeniami w podróżowaniu lub którym zatrzymano paszporty, o powodach tych decyzji. Zgodnie z prawem osoby, których to dotyczy, mają prawo zakwestionować tę decyzję, a prawo określa maksymalnie 14 miesięcy, podczas których ograniczenie podróżowania może mieć zastosowanie (potem musi być wydany kolejny nakaz sądowy). Organizacje zajmujące się prawami człowieka donosiły, że władze nie zawsze konsekwentnie stosowały te zapisy, i

⁴² UK Foreign and Commonwealth Office, Tunisia, 08.11.2023, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/tunisia>

⁴³ Department of Foreign Affairs and Trade, Tunisia, 22.06.2023, <https://smartraveller.gov.au/Countries/africa/north/Pages/tunisia.aspx>

⁴⁴ ACLED, Dashboard, Tunisia, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁴⁵ US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Tunisia, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089227.html>

⁴⁶ ACLED, Dashboard, Tunisia, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

zdarzało się, że służby bezpieczeństwa nie przestrzegały decyzji sądu o zniesieniu ograniczeń w podróżowaniu.^[47]

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadal stosuje tzw. „listę S17” – nieformalną listę osób, wobec których wprowadzono dodatkowe ograniczenia wyjazdu za granicę. Choć w wyrokach z 2018 r. oraz z 2020 r. Sąd Administracyjny Tunisu uznał, że lista ta nie ma podstaw prawnych, a władze powinny raczej przygotować prawo określające warunki indywidualnego ograniczania swobody poruszania się zamiast opierać się na dyrektywie Ministerstwa Spraw wewnętrznych, praktyka ta nie uległa zmianie.^[48]

Organizacje obywatelskie i biznesowe donosiły o przypadkach arbitralnych ograniczeń opuszczania kraju wobec niektórych członków parlamentu, byłych ministrów czy biznesmenów (choć nie toczyła się wobec nich żadna sprawa sądowa).^[49]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Nie ma informacji o ograniczeniach przemieszczania się czy przesiedlania wewnątrz kraju.^[50]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

Zjawisko to nie jest w Tunezji obecne.

PODSUMOWANIE

Tunezja jest republiką, w której prezydent cieszy się szerokimi uprawnieniami (poszerzonymi znacznie od czasu, gdy obecny prezydent, Kajs Said objął stanowisko).

Na terenie Tunezji nie toczy się żaden konflikt zbrojny, kraj nie jest również zaangażowany w żaden konflikt zewnętrzny.

Tunezja nie jest dotknięta problemem masowych przesiedleń ludności.

Tunezyjskie prawo przewiduje karę śmierci i jest ona orzekana, lecz od 1991 r. nie przeprowadzono w Tunezji żadnej egzekucji.

⁴⁷ US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Tunisia, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089227.html>

⁴⁸ US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Tunisia, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089227.html>

⁴⁹ US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Tunisia, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089227.html>

⁵⁰ US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Tunisia, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089227.html>

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

Projekt graficzny: Studio Inemadi, przygotowany w ramach projektu nr 2/1-2015/BK-FAMI „Zwiększenie zdolności pracowników DPU UDSC do zbierania, gromadzenia, analizy i rozpowszechniania informacji o krajach pochodzenia, 2017-2022”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w zakresie Programu Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji – „Bezpieczna przystań”.

BIBLIOGRAFIA:

1. ACLED, Dashboard, Tunisia, <https://acleddata.com/dashboard/////dashboard>
2. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2021, 24.05.2022, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/5418/2022/en/>
3. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2022, 24.05.2023, <https://www.ecoi.net/en/file/local/2091962/ACT5065482023ENGLISH.pdf>
4. Asharq Al-Awsat, Tunisia Extends State of Emergency until Dec. 31, 30.01.2024, <https://english.aawsat.com/arab-world/4823346-tunisia-extends-state-emergency-until-dec-31>
5. Carnegie Endowment for International Peace, The Insurgency in Tunisia's Western Borderlands, 28.06.2018, <https://carnegieendowment.org/2018/06/28/insurgency-in-tunisia-s-western-borderlands-pub-76712>
6. CIA, The World Factbook, Tunisia, 05.02.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>
7. Cornell Law School, Death Penalty Database, Tunisian Republic (Tunisia), <https://deathpenaltyworldwide.org/database/////results/country?id=81>
8. Counter Extremism Project, Ansar al-Sharia in Tunisia (AST), <https://www.counterextremism.com/threat/ansar-al-sharia-tunisia-ast>
9. Crisis24.Garda, Tunisia Country Report, <https://crisis24.garda.com/insights-intelligence/intelligence/country-reports/tunisia>
10. Department of Foreign Affairs and Trade, Tunisia, 22.06.2023, <https://smartraveller.gov.au/Countries/africa/north/Pages/tunisia.aspx>
11. Dziennik. Gazeta Prawna, Prezydent Tunezji bez poparcia, 19.12.2022, <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/swiat/artykuly/8613111,tunezja-wybory-prezydent-kajs-suajjid.html>
12. Dziennik. Gazeta Prawna, Tunezja: Prezydent zdymisjonował rząd i zawiesił parlament, 26.07.2021, <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/swiat/artykuly/8215346,tunezja-dymisja-rzadu-zawieszenie-parlamentu.html>
13. European Forum for Democracy and Solidarity, Extremely low voter turnout in Tunisian parliamentary elections shows political disillusionment among Tunisians, 22.12.2022, <https://www.europeanforum.net/headlines/extremely-low-voter-turnout-in-tunisian-parliamentary-elections-shows-political-disillusionment-among-tunisians>
14. European Forum for Democracy and Solidarity, Tunisia, wrzesień 2023, <https://www.europeanforum.net/countries/tunisia>

15. European Forum for Democracy and Solidarity, Upcoming Tunisian parliamentary elections boycotted by most of the opposition, 16.12.2022, <https://www.europeanforum.net/headlines/upcoming-tunisian-parliamentary-elections-boycotted-by-most-of-the-opposition>
16. Jeune Afrique, Législatives en Tunisie: les résultats officiels confirment le morcellement du Parlement, 10.10.2019, <https://www.jeuneafrique.com/840973/politique/legislatives-en-tunisie-les-resultats-officiels-confirment-le-morcellement-du-parlement/>
17. LegiGlobe, Tunisie, 06.07.2016, <https://legiglobe.rf2d.org/tunisie/2016/07/06/>
18. Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Informator ekonomiczny MSZ, 28.11.2023, <https://www.gov.pl/web/tunezja/informator-ekonomiczny>
19. Reuters, Tunisia extends state of emergency by one month till Jan. 30, 2024, 30.12.2023, <https://www.reuters.com/world/africa/tunisia-extends-state-emergency-by-one-month-till-jan-30-2024-state-news-agency-2023-12-30/>
20. Rzeczypospolita, Tunezja. Nowy rodzaj dyktatury, 16.12.2022, <https://www.rp.pl/polityka/art37619311-tunezja-nowy-rodzaj-dyktatury>
21. Stanford, Center for International Security and Cooperation, Ansar al-Shariah (Tunisia), <https://cisac.fsi.stanford.edu/mappingmilitants/profiles/ansar-al-shariah-tunisia>
22. The Guardian, Tunisia election: 'Robocop' Kais Saied wins presidential runoff, 14.10.2019, <https://www.theguardian.com/world/2019/oct/14/tunisia-election-exit-polls-point-to-landslide-win-for-robocop-kais-saied>
23. TVN24, Premier Tunezji Najla Bouden zdymisjonowana. Jest następca, 02.08.2023, <https://tvn24.pl/swiat/tunezja-premier-najla-bouden-dymisja-kto-nowym-premierem-tunezji-st7274850>
24. UK Foreign and Commonwealth Office, Tunisia, 08.11.2023, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/tunisia>
25. US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Tunisia, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089227.html>
26. Wikimedia, Tunisia, administrative divisions, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tunisia_administrative_divisions_-_de_-_colored.svg